

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 546/2011-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 8. decembra 2011 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. P. R., B., zastúpeného advokátom Mgr. Ing. P. K., T., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 2 R 5/2011 zo 4. augusta 2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. P. R. o d m i e t a pre zjavnú neopodstatnenosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 27. septembra 2011 doručená sťažnosť Ing. P. R., B. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 20 ods. 1 ústavy uznesením Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 2 R 5/2011 zo 4. augusta 2011.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že na návrh veriteľa (Ing. M. K.) dlžníka – S., s. r. o., B. (ďalej len „úpadca“), okresný súd uznesením sp. zn. 2 K 23/2011 z 20. mája 2011 vyhlásil na majetok úpadcu konkurzné konanie, avšak uznesením sp. zn. 2 K 23/2011 z 20. júna 2011 okresný súd prerušil konkurzné konanie voči úpadcovi, a to na návrh jedného z konateľov úpadcu (Ing. R. B.) z 3. júna 2011 (ktorého sťažovateľ v sťažnosti označuje ako „domnelého konateľa úpadcu“, pozn.), pričom spolu s týmto návrhom bola okresnému súdu predložená „Dohoda o vypracovaní reštrukturalizačného posudku“ z 2. júna 2011, ktorou konatelia úpadcu Ing. M. K. a Ing. R. B. poverili, resp. udelili súhlas JUDr. J. P., aby ako správca (ďalej len „správca“) vypracoval reštrukturalizačný posudok úpadcu z dôvodu, že úpadca mal záujem odvrátiť úpadok a zachovať podnik. Podľa sťažovateľa aj keď predmetná dohoda bola podpísaná iba jedným z v tejto dohode označených konateľov, pričom podľa výpisu z obchodného registra v čase uzatvorenia predmetnej dohody mali za spoločnosť konať a podpisovať vždy dvaja konatelia spoločne, okresný súd napriek uvedenej skutočnosti na základe návrhu úpadcu na povolenie reštrukturalizácie, ktorý bol 25. júla 2011 doručený okresnému súdu spolu so správcom vypracovaným reštrukturalizačným posudkom úpadcu, napádaným uznesením sp. zn. 2 R 5/2011 zo 4. augusta 2011 začal proti úpadcovi reštrukturalizačné konanie (toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť 11. augusta 2011).

Sťažovateľ, ktorý sa v sťažnosti podanej ústavnému súdu označil nielen za veriteľa úpadcu, ale súčasne aj za jedného zo spoločníkov úpadcu, uviedol, že rozhodnutie okresného súdu sp. zn. 2 R 5/2011 zo 4. augusta 2011 považuje za nezákonné z dôvodu, že okresný súd vyhlásil reštrukturalizačné konanie bez toho, aby ako predbežnú otázku skúmal oprávnenosť návrhu na jeho vyhlásenie. Podľa sťažovateľa bol totiž tento návrh v rozpore so zápisom v obchodnom registri podpísaný iba jedným z konateľov úpadcu, pričom sťažovateľ tiež namietá, že okresný súd rovnako ako predbežnú otázku mal skúmať aj platnosť ustanovenia konateľa, ktorý podal návrh na vyhlásenie reštrukturalizácie, do tejto funkcie. Sťažovateľ totiž poukázal na skutočnosť, že ako spoločník úpadcu bol 10. mája 2011 oslovený ďalším spoločníkom úpadcu, a to Ing. M. K., pričom bol vyzvaný, aby ako spoločník úpadcu vyjadril súhlas s prijatím uznesení (3 x) mimo valného zhromaždenia,

ktorých návrh bol súčasťou predmetnej výzvy. Predmetom týchto uznesení bolo okrem iného aj rozšírenie okruhu konateľov úpadcu o Ing. M. K. a Ing. R. B., ako aj zmena v spôsobe konania konateľov za úpadcu. Sťažovateľ ďalej uviedol, že „Dňa 16. 05. 2011 Ing. P. R. ako jeden zo spoločníkov Dlužníka vyjadril svoj nesúhlas s rozhodovaním spoločníkov mimo valného zhromaždenia.“, avšak napriek tomu registrový súd rozhodol o zápise predmetných zmien do obchodného registra. Z uvedeného dôvodu „Podaním zo dňa 02. 06. 2011 Ing. P. R. podal žalobu o určenie neplatnosti rozhodnutí valného zhromaždenia Dlužníka“.

Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uviedol:

«Na základe uvedených skutočností a s poukazom na zákonné ustanovenia je zrejmé, že i keď Porušovateľ neskúmal otázku oprávnenosti konateľa Ing. R. B. konať za Dlužníka, z podaného návrhu na prerušenie konania ako i priloženej dohody o vypracovaní reštrukturalizačného posudku vyplýva, že návrh ako i dohodu podpísal len jeden z konateľov (a i to len putatívny konateľ), a preto takýto spôsob konania nie je spôsobilý vyvolať účinky právneho úkonu Dlužníka, keďže vôľu Dlužníka by obligatórne mali prejavovať vždy najmenej dvaja konatelia (v skutočnosti však len JUDr. Mag. M. H.).

Porušovateľ preto podľa právneho názoru Sťažovateľa nemal konkurzné konanie prerušiť a následne (po podaní návrhu na povolenie reštrukturalizácie) rozhodnúť o začatí reštrukturalizačného konania, ale návrh na povolenie reštrukturalizácie odmietnuť podľa (§ 113 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii (ďalej len „ZoKR“)). Týmto nezákonným rozhodnutím tak Porušovateľ súčasne porušil právo Sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu v zmysle čl. 46 Ústavy, subsidiárne právo Sťažovateľa ako veriteľa Dlužníka vlastníť majetok.

Vzhľadom na existenciu daného stavu má Sťažovateľ za to, že Porušovateľ nebol oprávnený začať reštrukturalizačné konanie, ale bol povinný riešiť otázku týkajúcu sa oprávnenosti podania návrhu na povolenie reštrukturalizácie ako otázku predbežnú (prejudiciálnu) vzhľadom na skutkový stav, a to, že rozhodnutia spoločníkov Dlužníka prijaté mimo valného zhromaždenia nemožno považovať za platné. Dôležitosť vyriešenia prejudiciálnej otázky spočíva v tom, že ide o otázku zásadného významu, vyriešenie ktorej má vplyv na konkurzné, ako aj reštrukturalizačné konanie.

Porušovateľ nesprávnou aplikáciou príslušnej právnej normy rozhodol v právnej veci Sťažovateľa nezákonne, pričom takéto rozhodnutie bolo spôsobilé porušiť ústavné práva sťažovateľa špecifikované vyššie.»

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ žiada, aby ústavný súd po prijatí jeho sťažnosti na ďalšie konanie takto rozhodol:

„Základné právo Sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Okresného súdu Bratislava I. sp. zn. 2R/5/2011 zo dňa 04. 08. 2011 porušené bolo.

Uznesenie Okresného súdu Bratislava I. sp. zn. 2 R/5/2011 zo dňa 04. 08. 2011 sa zrušuje a vec sa vracia Okresnému súdu Bratislava I. na ďalšie konanie.

Okresný súd Bratislava I j e povinný uhradiť Sťažovateľovi náhradu trov súdneho konania vo výške 261,82 EUR, k rukám právneho zástupcu sťažovateľa do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom

predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd v prvom rade podotýka, že podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je viazaný návrhom sťažovateľa, ktorý je v danom prípade navyše zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom. Viazanosť ústavného súdu návrhom sa vzťahuje zvlášť na návrh výroku rozhodnutia, ktorého sa sťažovateľ domáha. Ústavný súd teda môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, preto v danej veci ústavný súd rozhodoval o porušení tých práv (čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 20 ods. 1 ústavy), ktorých vyslovenia porušenia sa sťažovateľ domáha v návrhu na rozhodnutie, t. j. v petite sťažnosti. Tvrdenia o porušení iných práv (čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd), ktoré sťažovateľ uvádza v texte sťažnosti mimo petitu, je podľa názoru ústavného súdu potrebné považovať iba za súčasť jeho argumentácie (napr. III. ÚS 149/04, III. ÚS 235/05, II. ÚS 65/07).

Predmetom konania je sťažovateľom tvrdené porušenie jeho základného práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení aj čl. 1 ods. 1 a čl. 20 ods. 1 ústavy uznesením sp. zn. 2 R 5/2011 zo 4. augusta 2011, k porušeniu ktorého malo dôjsť jednak z dôvodu, že podľa sťažovateľa okresný súd nemal vyhlásiť na majetok úpadcu reštrukturalizačné konanie a mal pokračovať v konkurznom konaní, pretože podľa sťažovateľa návrh na vyhlásenie reštrukturalizačného konania podal iba jeden z konateľov úpadcu, a to aj napriek skutočnosti, že v zmysle zápisu v obchodnom registri boli v tom čase oprávnení konať a podpísať za úpadcu vždy dvaja konatelia spoločne, takže podľa sťažovateľa uvedený návrh bol inperfektný, a teda nebol spôsobilý vyvolať právne účinky vyhlásenia reštrukturalizačného konania. Okrem toho sťažovateľ namietal nezákonnosť napádaného uznesenia sp. zn. 2 R 5/2011 zo 4. augusta 2011 aj z dôvodu, že okresný súd podľa neho neskúmal oprávnenosť osoby, ktorá sa v návrhu na vyhlásenie reštrukturalizačného konania označila za konateľa úpadcu, t. j. neskúmal, či táto osoba mala skutočne oprávnenie za úpadcu konať, a to najmä s prihliadnutím na skutočnosť, že

sťažovateľ ako spoločník úpadcu mal už v tom čase podať žalobu, ktorou sa domáhal vyslovenia neplatnosti okrem iného aj uznesenia, ktorým bola táto osoba podľa sťažovateľa nezákonne ustanovená do funkcie konateľa úpadcu.

V súvislosti s prvou námietkou sťažovateľa ústavný súd z od okresného súdu vyžiadaného materiálu, a to konkrétne z návrhu na vyhlásenie reštrukturalizačného konania na úpadcu (ktorý sťažovateľ nepredložil, aj keď sa ho dovoľáva, pozn.) zistil, že tento návrh z 15. júla 2011 bol skutočne doručený okresnému súdu 25. júla 2011 a bol podaný Ing. M. K. a Ing. R. B., pričom obaja menovaní tento návrh aj riadne podpísali. Okrem toho z úplného výpisu z obchodného registra týkajúceho sa úpadcu (S., s. r. o.) ústavný súd tiež zistil, že Ing. M. K. je konateľom úpadcu od 17. mája 2011 a Ing. R. B. je konateľom úpadcu tiež od 17. mája 2011. Navyše, ústavný súd zistil, že pokiaľ ide o spôsob konania za a v mene úpadcu od 19. mája 2011, zo zápisu v obchodnom registri vyplývalo, že *„Konatelia konajú a podpisujú v mene spoločnosti vždy dvaja spoločne. Konatelia podpisujú v mene spoločnosti tak, že k písanému alebo tlačenému názvu spoločnosti pripoja svoj podpis.“*

Z uvedených zistení bezpochyby vyplýva, že návrh na vyhlásenie reštrukturalizačného konania proti úpadcovi podali na to oprávnené osoby, a to osoby, ktoré boli v zmysle zápisu v obchodnom registri v tom čase oprávnené v mene a za úpadcu konať ako jeho konatelia, pričom v súlade so zápisom v obchodnom registri obaja konatelia tento návrh aj podpísali, takže v tomto smere sa konštatovania sťažovateľa javia ako nepravdivé a zjavne neopodstatnené.

V súvislosti s námietkou sťažovateľa o nezákonnosti uznesenia okresného súdu sp. zn. 2 R 5/2011 zo 4. augusta 2011 z dôvodu, že okresný súd pred jeho vydaním neskúmal ako otázku predbežnú otázku pravdivosti zápisu v obchodnom registri, t. j. neskúmal, či osoby zapísané v obchodnom registri ako konatelia úpadcu sú skutočne oprávnené konať v jeho mene, ústavný súd uvádza, že údaje zapísané v obchodnom registri, ktorý je v zmysle zákona č. 530/2003 Z. z. o obchodnom registri a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov považovaný za verejný register, možno považovať za údaje všeobecne platné a pravdivé do doby, kým sa nepreukáže opak. Z tohto

hľadiska boli pre rozhodovanie okresného súdu smerodajné údaje, ktoré vyplývali z v rozhodnom čase aktuálneho výpisu z obchodného registra, o pravdivosti ktorých okresný súd nemal dôvod pochybovať. Keďže výpis z obchodného registra je opatrený odtlačkom pečiatky súdu ako orgánu verejnej moci a podpisom úradnej osoby, je potrebné túto listinu považovať za verejnú listinu, ktorej dôkazná sila je vyššia ako dôkazná sila listiny súkromnej. Ak sa nedokáže opak, považujú sa skutočnosti uvedené vo verejnej listine za pravdivé bez ďalšieho zisťovania. Na rozdiel od toho obsah listiny súkromnej treba aj dokázať.

Vzhľadom na uvedené nemohlo objektívne dôjsť k porušeniu základného práva sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a v spojení s ním teda ani k porušeniu čl. 1 ods. 1 a čl. 20 ods. 1 ústavy.

Uvedené konštatovania boli podkladom pre záver ústavného súdu, ktorý sťažnosť sťažovateľa už po jej predbežnom prerokovaní odmietol ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok a rozhodnutie o zrušení napadnutého uznesenia okresného súdu, ako aj rozhodnutie o priznaní náhrady trov konania sú viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody sťažovateľa (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy), ústavný súd sa touto časťou sťažnosti nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. decembra 2011